

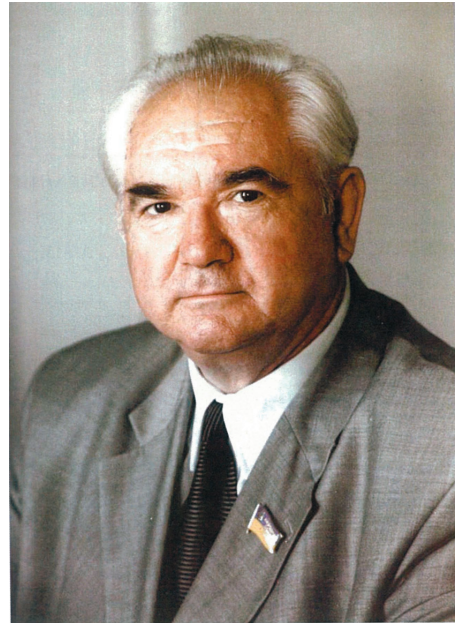
**ЮВІЛЕЙ ВИДАТНОГО УКРАЇНСЬКОГО ВЧЕНОГО,
ДИПЛОМАТА, ГРОМАДСЬКОГО ДІЯЧА
(до 75-річчя академіка НАН України О. Г. Білоруса)**

**ЮБИЛЕЙ ВЫДАЮЩЕГОСЯ УКРАИНСКОГО УЧЕНОГО,
ДИПЛОМАТА, ОБЩЕСТВЕННОГО ДЕЯТЕЛЯ
(к 75-летию академика НАН Украины О. Г. Белоруса)**

**THE 75TH ANNIVERSARY OF THE PROMINENT UKRAINIAN
SCIENTIST, DIPLOMAT, PUBLIC FIGURE, ACADEMICIAN OF THE
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCE OF UKRAINE OLEN BILORUS**

У жовтні 2014 року виповнилося 75 років із дня народження та 55 років наукової, політичної, дипломатичної й професійної діяльності академіка НАН України, першого Надзвичайного і Повноважного Посла незалежної України у США Олега Григоровича Білоруса.

Як зазначає президент Національної академії наук України академік Б. Є. Патон, у сучасну історію вітчизняної економічної науки академік О. Г. Білорус увійшов як фундатор цілого ряду нових напрямів досліджень та засновник нових наукових шкіл. Українські наукові школи глобалістики, міжнародного менеджменту, геоekonomіки й геополітики були закладені завдяки його багаторічним новаторським дослідженням¹.

Олег Григорович народився 14 жовтня 1939 р. у с. Червона Фастівського району Київської області (Україна) в багатодітній сім'ї сільських вчителів. У 1956 р. закінчив із медаллю середню школу в с. Іванівка Ставищенського району Київської області та цього ж року став студентом факультету економіки промисловості Київського інституту народного господарства (нині — Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана). Через чотири роки одержав диплом із відзнакою за спеціальністю “Економіка і управління промисловістю”. У 1960—1963 рр. працював інженером-економістом, заступником начальника відділу, начальником відділу управління ВО “Моноліт” (м. Харків).

¹ Президент НАН України Б. Є. Патон. Слово до 75-річчя академіка НАН України О. Г. Білоруса // Бібліографістика і бібліографія вчених України. Академік Білорус О. Г. / Нац. акад. наук України. — К., 2014. — С. 8.

Свою наукову діяльність розпочав аспірантом Київського інституту народного господарства (1963 р.). Уже під час навчання в аспірантурі О. Г. Білорус долучився до вивчення світової економіки та міжнародних відносин як науковий стажер на економічному факультеті Белградського університету (м. Белград, Югославія). У 1966 р. захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю “Економіка і організація управління народним господарством”.

Протягом 1966—1968 рр. він викладач, старший викладач, заступник декана факультету економіки промисловості Київського інституту народного господарства. У цей же період закінчив курси експертів ООН і курси англійської мови при Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка без відриву від виробництва, отримав звання доцента та був призначений деканом факультету Київського інституту народного господарства (1968 р.).

Протягом наступних десяти років Олег Григорович доклав чималих зусиль для розвитку Київського інституту народного господарства на посадах проректора, першого проректора. Був обраний професором кафедри економіки промисловості, а в 1979 р. йому присвоєно звання “Заслужений працівник вищої школи”.

Цього ж року починається дуже відповідальна й напружена робота на посаді директора Департаменту промисловості, науки і техніки Секретаріату ЄЕК ООН у м. Женева (Швейцарія). На цій посаді О. Г. Білорус плідно працював до 1986 р.

У 1980 р. йому було присвоєно вчене звання професора кафедри економіки промисловості, у 1981 р. захистив докторську дисертацію.

Після повернення в Україну працював заступником директора з наукової роботи НДЕІ Держплану України, завідувачем наукового відділення інституту (1986—1989 рр.). У 1988 р. був висунутий кандидатом на посаду голови Далекосхідного відділення АН СРСР. У 1989 р. — лауреат наукової премії імені академіка Олександра Шліхтера. У 1989—1990 рр. — заступник директора з наукової роботи Інституту економіки АН України, керівник наукового відділення інституту. Заснував Міжнародний інститут менеджменту (м. Київ), який фактично першим розпочав підготовку кадрів економістів і управлінців відповідно до високих міжнародних стандартів із урахуванням складних проблем ринкової перебудови національної економіки.

Здобутий досвід Олег Григорович почав плідно застосовувати в практиці державотворення, працюючи радником Голови Верховної Ради України 1-го скликання. Також він був обраний президентом Української асоціації Римського клубу.

У 1990 р. професор О. Г. Білорус обраний членом-кореспондентом АН України за спеціальністю “Міжнародний менеджмент”, призначений директором-засновником Інституту світової економіки і міжнародних відносин АН України. Рік по тому обраний академіком і першим віце-президентом Академії бізнесу і менеджменту (м. Київ).

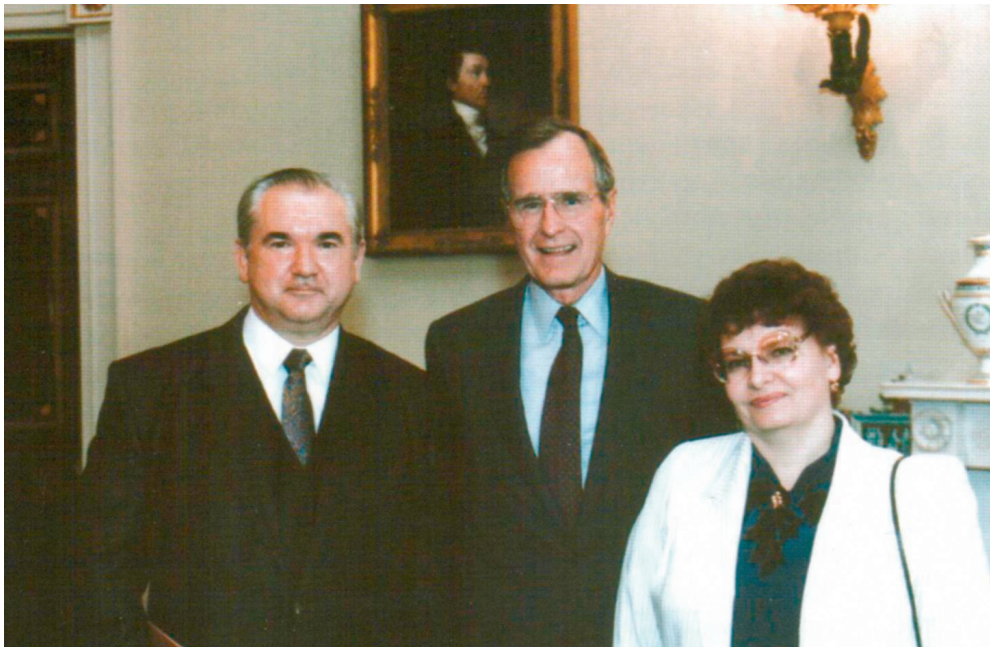
Перший посол незалежної України у США О. Г. Білорус на аудієнції у президента США Дж. Буша в Білому домі. Обговорення питань двостороннього співробітництва України та США (Вашингтон, 1992 р.)

У 1991 р. — голова Республіканського виборчого комітету на виборах першого Президента України Л. М. Кравчука.

У 1992 р. — присвоєно почесне звання “Заслужений діяч науки і техніки України”.

Цього ж року Олега Григоровича було призначено першим Надзвичайним і Повноважним Посолом України у США. Він Постійний представник України при Міжнародному валютному фонді, Світовому банку, Організації американських держав.

Перший Президент незалежної України Л. М. Кравчук так пояснює це призначення: “У липні 1990 р. мене було обрано на найвищу тоді державну посаду Голови Верховної Ради України. За рекомендаціями Президії Верховної Ради була створена Дорадчо-консультативна рада вчених радників, до її складу увійшов відомий в Україні вчений, член-кореспондент АН України, генеральний директор Міжнародного інституту менеджменту професор Білорус О. Г., економіст, який мав великий досвід дипломатичної роботи за кордоном, в тому числі як директор Департаменту промисловості, науки і техніки Секретаріату ЄЕК ООН у м. Женева (Швейцарія). Ерудиція, досвід і здатність до проведення самостійних аналітичних досліджень та підготовки суттєвих наукових рекомендацій виділяли О. Г. Білоруса, тоді ще молодого вченого-економіста, — ініціативного, енергійного керівника вузу й наукових установ, таких як нинішній КНЕУ, та створеного ним Інституту світової економіки і міжнародних відносин

Перший посол України О. Г. Білорус із дружиною Л. І. Білорус під час зустрічі в Білому домі з президентом США Дж. Бушем (Вашингтон, 1992 р.)

Президент США Дж. Буш і перший посол України у США О. Г. Білорус під час робочої зустрічі в Білому домі (Вашингтон, 1993 р.)

НАН України. В той час відчувалась особливо гостра потреба нової держави України у фахівцях такого калібру, патріотах-державниках, здатних захищати національні інтереси суверенної, але ще слабкої держави, яку визнав світ, але історична доля якої ще вирішена не була.

Особливо важливим завданням була економізація двосторонніх відносин з провідними країнами світу. Саме тому при нелегкому виборі кандидатури першого Надзвичайного і Повноважного Посла України до США (1991 р.) керівництво держави і

Верховної Ради України затвердило першим Послом професора-економіста, авторитетного міжнародника-дипломата Білоруса О. Г. І треба сказати, що з історичною місією першого Посла-Амбасадора України в США наш дипломат-патріот справився блискуче. В надзвичайно складних для держави фінансових умовах 1990-х років він у найкоротший термін створив і розбудував головне Посольство України в світі у Вашингтоні, Генеральні консульства в Чикаго, Нью-Йорку, Сан-Франциско і Лос-Анджелесі. А головне, зробив великий

вклад у розвиток стратегічного партнерства України та США”¹.

У 1993 р. О. Г. Білорус став членом Українсько-Американської професійної асоціації, академіком Нью-Йоркської академії наук (США). 1994 р. його обрано академіком Міжнародної академії бізнесу і менеджменту (США), а також визнано Дипломатом року у Сполучених Штатах. Олег Григорович зумів налагодити масштабну й конструктивну співпрацю з українською діаспорою. Допомога діаспори стала важливим чинником успішного співробітництва України та США.

Перший посол України у США О. Г. Білорус під час зустрічі з президентом США Б. Клінтоном у Білому домі з обговорення питань ядерного роззброєння (Вашингтон, 1993 р.)

Перший посол України О. Г. Білорус із дружиною Л. І. Білорус вітають новообраного президента США Б. Клінтона та його дружину Х. Клінтон у Білому домі (Вашингтон, 1993 р.)

Після повернення в Україну, починаючи з 1995 р., О. Г. Білорус активно включився в наукову, політичну й державну роботу. Він завідувач наукового відділу глобалістики, геоекономіки і геополітики Інституту світової економіки

¹ Перший Президент України Л. М. Кравчук. Слово до 75-річчя академіка Білоруса О. Г. // Бібліографістика і бібліографія вчених України. Академік Білорус О. Г. / Нац. акад. наук України. — К., 2014. — С. 6.

і міжнародних відносин НАН України (1995—1998 рр.), Радник Прем'єр-міністра України. Йому присуджені наукові премії НАН України імені академіка Олександра Шліхтера (1998 р.), імені академіка Михайла Птухи (2000 р.). Народний депутат 3, 4, 5, 6 скликань Верховної Ради України, керівник фракції, голова Комітету у закордонних справах Верховної Ради України, віце-президент Міжпарламентського союзу, голова Генерального комітету, віце-президент парламентської асамблеї ОБСЄ (2008 р.). Нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України (2005 р.), орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня (2009 р.).

Народний депутат України О. Г. Білорус під час зустрічі з Бжезинського з українськими дипломатами (Київ, 2003 р.)

Голова Комітету у закордонних справах Верховної Ради України О. Г. Білорус веде переговори з головою парламенту Індії (Делі, 2008 р.)

Делегація Верховної Ради України на чолі з головою Комітету у закордонних справах О. Г. Білорусом під час переговорів в уряді Туреччини (Анкара, 2008 р.)

Зустріч глави делегації України, голови Комітету у закордонних справах Верховної Ради України О. Г. Білоруса з еміром Катару під час Міжнародної конференції з глобальної фінансової кризи (Доха, 2009 р.)

Олег Григорович обраний академіком Міжнародної кадрової академії (2008 р.), академіком-засновником і віце-президентом Державної академії екологічних наук України (2009 р.), почесним доктором наук Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана (2009 р.), академіком Національної академії наук України за спеціальністю “Світова економіка” (2012 р.), почесним директором Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України (2013 р.).

Організовані й проведені під керівництвом академіка О. Г. Білоруса наукові дослідження мають міждисциплінарний характер, сприяють реалізації

прогнозно-прикладної функції економічної науки. Його розробки знайшли втілення в багатьох законопроектах, насамперед тих, які стосуються захисту національних інтересів України, стратегії соціально-економічного розвитку країни в глобалізованому світі. Оригінальна авторська концепція неоконвергенції сучасних транзитивних і авангардних соціально-економічних систем, світо-системи глобалізму викликала активну наукову дискусію, у т. ч. за межами країни. Праці вченого опубліковано багатьма мовами світу. Він є членом редакційних колегій провідних економічних періодичних видань, зокрема журналу “Фінанси України”.

Наукова, дипломатична й громадська діяльність академіка О. Г. Білоруса — це приклад самовідданого служіння незалежній Україні, її новому майбутньому.

Щиро бажаємо Олегу Григоровичу Білорусу, видатному українському вченому, педагогу, дипломату, політику, нових творчих здобутків на благо нашої Батьківщини!

Редакційна колегія